

Dosarul nr. 3ra-1079/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Secrieru-Coșleț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

1 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul de Poliție Călărași împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoană terță xxxxx cu privire la constatarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă:

La 20 decembrie 2019, Inspectoratul de Poliție Călărași a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității cu privire la constatarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 22 noiembrie 2019 în adresa Inspectoratului de Poliție Călărași a parvenit decizia din 6 noiembrie 2019 în cauza nr. 130/19 la plângerea xxxxx privind discriminarea pe criteriu de sex și vârstă, precum și la protecție egală în fața legii.

Este de părere că decizia sus-menționată este eronată, nefondată și lipsită de suport normativ și factual, fiind emisă cu aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare și a probelor puse la baza emiterii acesteia, urmând a fi revocată în totalitate.

În susținerea opiniei enunțate a relatat că la data de 8 aprilie 2019, în REI-2 de evidență a unor infracțiuni și contravenții a Inspectoratului de Poliție Călărași a fost înregistrată înștiințarea telefonică parvenită de la xxxxx, locuitoare a satului xxxxx, raionul xxxxx, pe faptul că la data de 6 aprilie 2019, aproximativ la ora 17.00, a fost agresată fizic de către vecinul său xxxxx, fiindu-i pricinuite dureri fizice.

Ulterior de către ofițerul de sector al Sectorului de poliție nr. 4 Bravicea a mai fost primită o plângere cu același conținut depusă de xxxxx, care a fost examinată întru stabilirea tuturor circumstanțelor.

A precizat că din declarațiile xxxxx a fost stabilit că la data de 6 aprilie 2019, aceasta a fost agresată fizic de către xxxxx. Conform raportului de constatare nr. 201912P0136 din 8 aprilie 2019, la xxxxx s-au depistat leziuni corporale cum sunt: o echimoză pe față, o echimoză și trei excoriații pe membrul superior drept ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Ulterior, fiind audiați mai mulți martori pe marginea cazului dat, s-a stabilit că, xxxxx se află în relații ostile cu xxxxx de mai mult timp. La 6 aprilie 2019, xxxxx, posibil fiind în stare de ebrietate alcoolică, a dat dovadă de un comportament neadecvat și între aceștia a avut loc un schimb de replici, dar indică faptul că, xxxxx nu a ieșit din ograda gospodăriei sale și nu a avut careva interacțiune fizică cu xxxxx, neînțelegerea acestora limitându-se la discuții verbale.

Astfel, a relatat că pe marginea cazului dat, la data de 12 aprilie 2019 a fost emisă o încheiere, prin care s-a dispus încetarea controlului cu confirmarea parțială a faptelor, fiind constatat că, între aceștia a avut loc o discuție contradictorie, dar nu a fost posibil de acumulat careva probe care ar confirma faptul că, xxxxx ar fi agresat-o pe xxxxx.

În același timp, a remarcat că la data 9 aprilie 2019, cu numărul 20191601339 a fost înregistrată înștiințarea telefonică parvenită de la xxxxx, locuitoare a satului xxxxx, raionul xxxxx care a declarat că a fost înjurată și amenințată cu răfuială fizică de către xxxxx. Fiind audiată, xxxxx a explicat că, se află în relații ostile cu xxxxx de mai mult timp. La data de 6 aprilie 2019, în timp ce se afla prin gospodărie a auzit-o pe ultima cum înjura și a ieșit să vadă ce se întâmplă, la care a văzut-o pe xxxxx că, era murdară pe haine și se adresa cu cuvinte urâte în adresa familiei sale. Totodată, a declarat că, xxxxx avea un băț de lemn în mână a vrut să o lovească, dar nu a reușit, deoarece aceasta era după poarta gospodăriei. Motivul aflării xxxxx în așa stare-hainele murdare, nu cunoaște, dar declară că, posibil aceasta ar fi căzut, așa cum părea, după comportament să fie în stare de ebrietate alcoolică. Din declarațiile martorilor, s-a stabilit că, xxxxx aflându-se în stradă, în apropiere de gospodăria familiei xxxxx, făcea scandal și înjura, adresându-se cu cuvinte necenzurate. Pe durata conflictului care era generat doar de gălăgia provocată de xxxxx, martorii indică faptul că, nu au auzit ca ultima să fi fost agresată verbal sau fizic de cineva.

A precizat reclamantul că pe cazul dat, în privința xxxxx, la data de 11 aprilie 2019 a fost întocmit un proces-verbal cu seria MAI 04617696, în baza art. 354 Cod contravențional, adică huliganismul nu prea grav, manifestat prin acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice. Iar despre faptul întocmirii procesului-verbal contravențional, la data de 12 aprilie 2019, xxxxx a fost informată în scris cu remiterea unei copii a procesului-verbal.

În continuare a susținut că la data de 14 mai 2019, de către procurorul în Procuratura raionului Călărași, au fost expediate materialele pe cazul precum că, xxxxx ar fi fost agresată, pentru efectuarea unui control suplimentar pentru stabilirea cauzelor și condițiilor de apariție a leziunilor corporale indicate în raportul de constatare.

A explicat că ținând cont de faptul că, la materialele acumulate sunt declarații precum că, posibil xxxxx ar fi căzut, a fost dispusă o expertiză repetată, iar prin raportul de constatare nr. 201912D0078 din 15 iulie 2019, s-a constatat că, în urma examinărilor medico-legale, în conformitate cu circumstanțele cazului și întrebările înaintate spre soluționare s-a ajuns la concluzia că, leziunile la xxxxx au putut fi produse în urma căderii de la înălțimea propriului corp pe un drum acoperit cu pietriș. Iar la data de 12 august 2019 a fost emisă o încheiere, prin care s-a dispus încetarea controlului cu confirmarea parțială a faptelor.

A reiterat că nu este de acord cu decizia din 6 noiembrie 2019 emisă pe cauza nr. 130/19 de către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, întrucât circumstanțele care au stat la baza adoptării deciziei nu au un suport probatoriu, în afară de cele declarate de petiționară, astfel toate plângerile au fost înregistrate și examinate în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu referire la dispozițiile art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, a remarcat că sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta discriminatorie.

În contextul dat a menționat că pe parcursul anilor 2018-2019, petiționara a fost atrasă la răspundere contravențională doar în baza art. 354 Cod contravențional, fiind acumulate probe care stabilesc că, fapta contravenției a avut loc, iar în cazul în care petiționara nu era de acord cu decizia adoptată, aceasta a fost în drept să se adreseze conform prevederilor art. 448 Cod contravențional, în instanța de judecată.

A obiectat că constatările Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității precum că Inspectoratul de Poliție Călărași ar fi avut abordări diferențiate la examinarea plângerilor petiționarei prin comparație cu cele depuse de către vecinul sunt neîntemeiate, deoarece angajații Inspectoratului de Poliție Călărași, au examinat toate plângerile și au adoptat decizii bazându-se pe prevederile legale și conducându-se de principiul imparțialității.

Iar invocările petiționarei că, aceasta ar fi fost discriminată în bază de sex și vârstă, indicând că, polițistul ar fi mizat pe faptul că petiționara din cauza vârstei nu ar fi în stare să conteste deciziile adoptate, sunt lipsite de sens, întrucât petiționara este o persoană responsabilă și în deplinătatea capacităților, conștientă de acțiunile sale și capabilă de a se adresa în instanțele ierarhic superioare în cazul în care nu era de acord cu deciziile adoptate.

A mai afirmat că se exclude posibilitatea discriminării în bază de sex, deoarece decizia emisă de Inspectoratul de Poliție Călărași și atragerea la răspundere contravențională a petiționarei, s-a bazat pe probele acumulate și anume audierile martorilor și nicidecum pe faptul că petiționara este femeie.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 189, 191, 196 alin. (2), 203, 204, 206 alin. (1) lit. a) și alin. (2), 209, 211 Cod administrativ, art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012.

A solicitat anularea deciziei nr. 130/19 din 6 noiembrie 2019 a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

Prin încheierea din 24 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost dispusă atragerea în calitate de persoană terță a xxxxx.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea, fiind anulată decizia nr. 130/19 din 6 noiembrie 2019 a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

La 21 octombrie 2020, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus apel împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 14 decembrie 2020 a prezentat motivarea apelului, cu respectarea termenelor prevăzute de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut prevederile art. 1 alin. (1), 2, 6, 10 lit. a), 11 alin. (1), 12 alin. (1), 15 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, care reglementează aspecte ce țin de interzicerea discriminării, subiecții cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității, atribuțiile Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, examinarea plângerii.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de a admite acțiunea și a anula decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 130/19 din 6 noiembrie 2019 în situația în care în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit încălcarea procedurală admisă de către apelant, care nu a examinat plângerea în termenul stabilit de art. 15 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012. Or, plângerea a fost depusă la 21 iunie 2019, fiind examinată la data de 6 noiembrie 2019.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului cu privire la respectarea termenului, fiind prelungit termenul pentru examinarea plângerii, fapt despre care a fost informată petiționara, deoarece din prevederile articolului sus-enunțat rezultă că plângerea se examinează în termen de 30 de zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 de zile, respectiv este inadmisibilă prelungirea termenului abia la 3 septembrie 2019 de examinare a plângerii depusă la 21 iunie 2019, ce urma a fi efectuată motivat și întemeiat, până la 21 iulie 2019, inclusiv.

Totodată, în susținerea opiniei enunțate, instanța de apel a reținut că legalitatea acțiunilor procesuale ale angajatului poliției au fost verificate de către organul competent al procuraturii, iar acțiunea de dispunere a unei examinări medico-legale suplimentare a xxxxx a fost o necesitate determinată de caz în scopul stabilirii adevărului și acumularea de probe, și nicidecum nu poate fi considerată o discriminare pe criteriu de sex și vârstă, or, xxxxx era în drept să acționeze în modul stabilit de lege în cazul dezacordului cu soluția emisă în privința sa, depunând o contestație, fapt care nu se atestă în speță.

La 28 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 22 octombrie 2021 a prezentat motivarea recursului.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A remarcat că a fost constat tratamentul diferențiat pe criteriu de sex și vârstă la care a fost supusă xxxxx de către Inspectoratul de Poliție Călărași prin examinarea superficială a plângerilor sale, deoarece petiționara pe parcursul ultimului an, anterior depunerii plângerii a fost de mai multe ori sancționată contravențional pentru diverse abateri de la lege din timpul conflictelor pe care le are cu vecinul său xxxxx și că oponentul participant la aceleași conflicte nu este pedepsit în niciun mod.

A obiectat că a supus examinării aspectele legate de echidistanță și obiectivitatea cu care organul de drept a supus examinării plângerile celor doi vecini, iar analizând materiale, a reținut că acțiunile Inspectoratului de Poliție Călărași au fost ghidate de prejudecăți sociale față de o femeie de vârstă înaintată, care nu le-au permis să examineze și plângerile acesteia cu respectarea principiului egalității în exercitarea dreptului la protecție egală în fața legii.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 iunie 2021, decizia motivată fiind notificată recurentului la data de 24 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorilor recomandate anexate la dosar (f. d. 153). Astfel, recursul depus la 28 iunie 2021 și motivarea recursului prezentată la data de 22 octombrie 2021, sunt în termen.

La 29 octombrie 2021 în adresa Inspectoratului de Poliție Călărași și xxxxx a fost expediată copia recursului (f. d. 163), însă aceștia recepționând copia recursului (f. d. 166-167) nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate și urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron